

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/75/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6317206468
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6317206468.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47967692, so sídlom v Bratislave, Vajnorská č. 100/A, zastúpeného právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., IČO: 50361368, so sídlom v Bratislave, Martinčekova č. 13, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokátka a konateľka, proti žalovanému J. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v P., P. č. XXXX/X, o zaplatenie 1.886,77 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 5Csp/134/2017-101 zo dňa 24.11.2017, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (prvý výrok) **p o t v r d z u j e.**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (druhý výrok) **m e n í t a k**, že žalobca je **p o v i n ý** nahradiť žalovanému trovy konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania žalovaného pred súdom prvej inštancie.

Žalobca je **p o v i n ý** nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalovaného.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol (prvý výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. uzavrel so žalovaným zmluvu o úvere dostupná pôžička zo dňa 17.04.2013, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 2.000,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 72 splátkach v sume 54,- € mesačne splatných vždy k 17. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky dňa 17.05.2013 a dátumom konečnej splatnosti dňa 17.04.2019 pri dohodnutej úrokovej sadzbe 24,50 % ročne, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) vo výške 27,45 %, priemernej RPMN vo výške 18,86 % a celkovej sume nákladov 1.775,06 €; na základe žiadosti žalovaného bola zmenená splatnosť splátok na 25. deň v mesiaci; v článku 6 bod 6.2 obchodných podmienok bolo dojednané právo banky v prípade omeškania dlžníka s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stane predčasne splatným; upozornením zo dňa 03.07.2014

oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že pohľadávka banky je po lehote splatnosti; výzvou zo dňa 21.07.2014 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanému, že úverová pohľadávka sa ku dňu 21.07.2014 stala predčasne splatnou v celom rozsahu, pričom dlžná suma predstavovala 2.064,26 € a pozostávala z dlžnej istiny v sume 1.886,77 €, úroku v sume 146,58 €, poplatkov za upomienky v sume 29,32 € a poisťného v sume 1,59 €; v potvrdení o aktuálnom stave úveru ku dňu 07.06.2017 bol uvedený počet dní nesplácania splátok 1198 nepretržite po splatnosti od 25.01.2014 s tým, že zo strany žalovaného boli zaplatené splátky za mesiace máj 2013 až február 2014 (táto splátka nie v plnom rozsahu), keď ďalšie splátky zaplatené neboli; zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 bola pohľadávka právneho predchodcu žalobcu z predmetnej zmluvy o úvere voči žalovanému postúpená na žalobcu.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie je potrebné predmetnú zmluvu o úvere zo dňa 17.04.2013 považovať za spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah žalobcu a žalovaného prednostne aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka (vrátane ustanovení o premlčaní); súd prvej inštancie dospel k záveru, že námietka premlčania uplatneného nároku vznesená žalovaným bola uplatnená dôvodne; vo vzťahu k premlčaniu súd prvej inštancie uviedol, že „z dôvodu spotrebiteľského charakteru predmetného konania sa posudzuje premlčanie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka; v konaní bolo preukázané, že medzi účastníkmi bolo dohodnuté plnenie (vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov) v splátkach a v prípade neuhradenia čo i len časti dohodnutej splátky riadne a včas bol právny predchodca žalobcu oprávnený požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, čím sa úver vrátane príslušenstva stal predčasne splatným čo zodpovedá § 565 Občianskeho zákonníka; listom zo dňa 21.07.2014 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že k tomuto dňu sa úverová pohľadávka stáva predčasne splatnou v celom rozsahu pre podstatné porušenie ustanovení zmluvy a obchodných podmienok - omeškanie s platením splátok; súd vychádzal z listiny aktuálny stav úveru a jej časti „plán splátok“, kde posledná zaplatená celá splátka je splátka za mesiac 01/2014; nezaplatením splátky splatnej dňa 25.02.2014 (keďže žalovaný na pojednávaní uviedol, že došlo k zmene termínu platenia splátok) riadne a včas v celej výške sa potom žalovaný dostal do omeškania; vzhľadom na prednostnú aplikáciu Občianskeho zákonníka je potrebné aj pri premlčaní nároku žalobcu prihliadať na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka; premlčacia doba je podľa § 101 Občianskeho zákonníka trojročná, pričom podľa § 103 Občianskeho zákonníka platí, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti; ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 Občianskeho zákonníka), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky; účelom § 103 Občianskeho zákonníka je zabrániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka pri omeškaní dlžníka a motivovať ho k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky, ak nedôjde k dobrovoľnému plneniu; preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (resp. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, pre ktorú sa toto právo využíva; podľa názoru súdu však tieto následky musia platiť aj pre takú dohodu, aká je obsiahnutá v bode 6.2 obchodných podmienok a zmluvy; ak táto dohoda rovnako umožňuje veriteľovi kedykoľvek zosplatniť celý úver, potom sa musia rovnako aplikovať ustanovenia chrániace dlžníka pred možnou snahou veriteľa „predĺžovať“ premlčaciu dobu tým, že bude výkon tohto práva realizovať čo najneskôr; na základe toho súd dospel k záveru, že ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka treba aplikovať aj na premlčanie zosplatneného dlhu na základe oprávnenia veriteľa v obchodných podmienkach a zmluve; z tvrdenia žalovaného vyplýva, že splátky boli splatné vždy k 25. dňu v mesiaci (čomu zodpovedá aj plán splátok uvedený v listine - aktuálny stav úveru); podľa predloženej listiny - aktuálny stav úveru bol žalovaný nepretržite po splatnosti od 25.01.2014 (splátka za mesiac január bola zaplatená vo februári a marci), ale časť splátky za mesiac 02/2014 bola ešte zaplatená (aj keď až v marci 2014, resp. júni 2014); je zrejmé, že už splátka za mesiac február 2014 splatná dňa 25.02.2014 nebola zaplatená v celom rozsahu riadne a včas, preto už pri tejto splátke mohlo dôjsť k zosplatneniu úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď sa žalovaný dostal do omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace so zaplatením tejto splátky; právny predchodca žalobcu tak bol oprávnený zosplatniť úver, čo urobil listom zo dňa 21.07.2014; premlčacia doba však nezačala plynúť od tohto zosplatnenia, ale už od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie; v tomto prípade nebola zaplatená riadne a včas v plnej výške splátka splatná dňa 25.02.2014 a odvtedy začala plynúť trojročná premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného, ktorá uplynula najneskôr dňa 25.02.2017; žaloba bola na súd podaná dňa 27.07.2017, teda po jej uplynutí; na tento záver nemá nijaký vplyv to, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní;

toto ustanovenie je lex specialis k § 565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky; ak totiž pri sume splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky; v takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka; to je však v rozpore s § 565 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok); v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky, ale to nemá vplyv na plynutie premlčania; preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, pre nezaplatenie ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia; vzhľadom na to, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka; preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením alebo uplynutím lehoty na zaplatenie uvedenej vo výzve na úhradu dlžnej sumy, ktorou bola vyhlásená predčasná splatnosť) začína plynúť premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia; súd preto žalobcom uplatnený nárok vyčíslený do vyhlásenia predčasnej splatnosti a nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku, ktorý podlieha rovnakému premlčaniu ako hlavný záväzok, z vyššie uvedeného dôvodu pre premlčanie zamietol; súd pritom bližšie neskúmal, či boli splnené všetky podmienky § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pretože účelom tohto ustanovenia je ochrana spotrebiteľa a nie veriteľa a aj prípadné následky porušenia tohto ustanovenia je potrebné posudzovať v prospech spotrebiteľa, ktorého má chrániť a nie veriteľa, ktorého chrániť nemá; okrem toho dospel súd prvej inštancie k záveru, že aj v prípade, keby uplatnený nárok žalobcu nebol premlčaný, sporný úver by bol bezúročný a bez poplatkov z dôvodu v zmluve nesprávne (v nižšej výške) uvedenej celkovej výške nákladov ako aj RPMN nižšej ako v skutočnosti, čím neboli splnené zákonné náležitosti úveru podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. a podľa § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. sa takýto úver považuje za poskytnutý bez úroku a bez poplatkov, keď žalobcovi by tak vznikol nárok iba na vrátenie poskytnutej istiny úveru; okrem toho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru by žalobca nemal nárok na žalobou uplatnený úrok z úveru; na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, ďalej na § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka, ďalej na § 1 ods. 2, § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 20.12.2017 (č.l. 113-122 spisu). Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) C.s.p. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že v zmluve je uvedený nesprávny údaj o celkovej výške nákladov a o výške RPMN, pretože súd postupoval nesprávne pri výpočte celkových nákladov úveru (pokiaľ vynásobil počet mesačných splátok sumou jednej splátky), nakoľko nezohľadnil skutočnosť, že posledná splátka úveru je v inej sume, preto celkové náklady úveru predstavujú 1.775,03 €; rovnako RPMN bola v zmluve uvedená správne podľa vzorca v prílohe zákona č. 129/2010 Z. z., pričom súd v rozsudku ani neuviedol, na základe akých konkrétnych skutočností dospel k záveru o nesprávnosti RPMN. Pokiaľ ide o premlčanie uplatneného nároku žalobca v prvom rade uviedol, že „zosplatenie úveru vo svojej podstate znamená zmenu termínu splatnosti všetkých nesplatených splátok, na ktoré má veriteľ nárok; v uvedenom prípade teda nejde o odstúpenie od zmluvy, nakoľko zmluva zostáva i naďalej v platnosti; žalovaný sa zaviazal splácať poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach; nakoľko zo strany žalovaného došlo k porušeniu povinnosti platenia pravidelných mesačných splátok riadne a včas, vyhlásil úver za predčasne splatný v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, čím došlo k strate výhody splátok a žalovaný bol povinný uhradiť dlžnú sumu naraz“; žalobca argumentoval, že „vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premlčuje celý úverový vzťah naraz, t.j. v jednotnej premlčacej dobe a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru; premlčacia doba tak nezačala plynúť dňa 21.07.2014, ale až dňa 11.08.2014; predčasná splatnosť úveru síce nastala dňa 21.07.2014, ale žalovaný predmetnú

výzvu na splatenie dlžnej istiny s príslušenstvom podľa doručenky prevzal až dňa 31.07.2014; vo výzve bola žalovanému poskytnutá lehota na plnenie (paričná lehota) 10 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy; lehota na plnenie žalovanému uplynula dňa 10.08.2014; z uvedeného vyplýva, že žalobca mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na súde až dňa 11.08.2014, teda deň nasledujúci po dni márneho uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie; nárok tak nemôže byť premlčaný, nakoľko k jeho premlčaniu by došlo až dňa 12.08.2017, t.j. po troch rokoch odo dňa, kedy si mohol prvýkrát uplatniť svoj nárok voči žalovanému na súde“; napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za nepreskúmateľný a arbitrárny, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky; s poukazom na § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. (výkladom opaku) argumentoval, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru má veriteľ zachované právo na vrátenie peňažných prostriedkov spolu s dohodnutým úrokom až do okamihu splatenia úveru; aj v ostatných častiach považoval rozsudok za nepreskúmateľný s dosahom na jeho právo na spravodlivý proces; v závere odvolania argumentoval, že nakoľko ustanovenie § 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka nadobudlo účinnosť až dňa 01.04.2015, je možné ho v súlade s princípom zákazu retroaktivity právnych noriem aplikovať len na právne vzťahy založené po 01.04.2015, t.j. na všetky úverové vzťahy, ktoré vznikli pred 01.04.2015 je nevyhnutné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže zákonodarca až s účinnosťou od 01.04.2015 určil výnimku, že spotrebiteľské úverové vzťahy sa spravujú ustanoveniami Občianskeho zákonníka (v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013); nakoniec zdôraznil, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nie je možné chápať ako obranu jeho ľahkomyselnosti a nezodpovednosti. Na základe uvedeného navrhol zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle vyhovieť žalobe v plnom rozsahu alebo, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalovaný vo vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 19.01.2018 (č.l. 143 spisu) k odvolaniu žalobcu uviedol, len to že „proti odvolaniu namieta“.

2.3 Vyjadrenie žalovaného doručil súd prvej inštancie právnomu zástupcovi žalobcu do vlastných rúk dňa 08.02.2018 prostredníctvom elektronickej pošty (č.l. 148 spisu) a poskytol mu lehotu na vyjadrenie; žalobca sa vo veci žiadnym spôsobom nevyjadril.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania žalobcu podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní žalobcu podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalobcu ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu je premlčaný a žalovaný uplatnil námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu dôvodne. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie ohľadne splatnosti jednotlivých splátok úveru a platobnej disciplíny žalovaného popísané v odôvodnení napadnutého rozsudku neboli medzi stranami sporné (ani v odvolacom konaní spochybnené), preto z nich pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd.

4.4 Zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním v prejednávanej spore vyplýva, že žalovanému bol na základe zmluvy o úvere zo dňa 17.04.2013 poskytnutý úver v sume 2.000,- €, ktorá

sa zaviazal vrátiť v 72 splátkach v sume 54,- € mesačne splatných vždy k 25. dňu v mesiaci (po dohode o zmene splatnosti jednotlivých splátok oproti zmluve); žalovaný naposledy (čiastočne) zaplatil splátku splatnú v mesiaci február 2014 a ďalšie splátky nezaplatil; listom zo dňa 03.07.2014 bolo žalovanému oznámené, že má zaplatiť nezaplatené splátky po lehote splatnosti; listom zo dňa 21.07.2014 bolo žalovanému oznámené, že úverová pohľadávka sa ku dňu 21.07.2014 stala predčasne splatnou v celom rozsahu.

4.5 Odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadne záveru o dôvodnosti vznesenej námietky premlčania je správne; premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka; premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia; dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán; jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (strata možnosti vynúteného splnenia práva na základe námietky premlčania); z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka) a nakoľko zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§ 565 Občianskeho zákonníka), začala plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky (§ 103 Občianskeho zákonníka); podľa § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka môže veriteľ právo na vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru pre nesplnenie niektorej splátky využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky; nakoľko z hľadiska prejednávaneho sporu k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu ku dňu 21.07.2014, udialo sa tak zjavne kvôli nesplnenej splátke splatnej dňa 25.06.2014, odkedy začala plynúť objektívna trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie úveru, ktorej posledný deň pripadol podľa § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka na pondelok dňa 26.06.2017 (dňa 25.06.2017 bola nedeľa); postúpenie uplatnenej pohľadávky zo spornej zmluvy o úvere na žalobcu v priebehu plynutia premlčacej doby nemalo na jej plynutie žiadny vplyv (§ 111 Občianskeho zákonníka); nakoľko žalobu doručil žalobca súdu až dňa 28.07.2017, urobil tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby na uplatnenie práva a súd prvej inštancie správne prihliadol na dôvodne vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného a žalobu zamietol; odvolací súd sa nestotožnil len s názorom súdu prvej inštancie, že ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je lex specialis k ustanoveniu § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka (uplatnenie princípu lex specialis derogat legi generali tu vôbec neprichádza do úvahy, pretože v tomto prípade nejde o vzťah všeobecnej a konkrétnej právnej úpravy, nakoľko obidve ustanovenia majú rozdielny predmet), pretože podľa názoru odvolacieho súdu k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (pohľadávky) podľa § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka možno pristúpiť (po splnení ostatných podmienok) v dôsledku omeškania so zaplatením splátky, ktorá však nemusí byť totožná so splátkou, s ktorou je dlžník v omeškaní dlhšie ako tri mesiace po splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (v opačnom prípade, ako uvádza aj súd prvej inštancie, by veriteľ k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nemohol nikdy pristúpiť, čo zjavne nebolo cieľom ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré s uplatnením tohto práva zo strany veriteľa výslovne počítá a to v lehote nie kratšej ako 15 dní od upozornenia na uplatnenie tohto práva); v čase výkonu (uplatnenia) práva na vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (pohľadávky) musí byť dlžník (spotrebiteľ) v omeškaní aspoň s jednou splátkou dlhšie ako tri mesiace a súčasne s ďalšou splátkou, v dôsledku nesplnenia ktorej veriteľ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (pohľadávky), keď predtým veriteľ splnil svoju povinnosť a upozornil dlžníka (spotrebiteľa) na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka aspoň 15 dní pred skutočným uplatnením práva na vyhlásenie mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru; odvolací súd súčasne za nedôvodnú považuje argumentáciu žalobcu v odvolaní, podľa ktorej premlčacia doba na uplatnenie práva začína plynúť až po uplynutí lehoty na plnenie určenej vo vyhlásení mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru, pretože táto argumentácia je v priamom rozpore s ustanovením § 103 Občianskeho zákonníka.

4.6 Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou argumentáciou žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie nesprávne cez ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v prejednávanej spore aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní (žalobca teda v tomto smere namietal nesprávne právne posúdenie veci); podľa § 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, t.j. vrátane právnych vzťahov, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou (t.j. pred

01.04.2015); súdna prax dospela k záveru, že „nakoľko právne predpisy, ktorých obsahom bola aj zmena ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemajú prechodné ustanovenia, dňom ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom“ (pozri rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/9/2014 zo dňa 21.04.2015, sp. zn. 3MCdo/12/2014 zo dňa 21.04.2015 a sp. zn. 3MCdo/14/2014 zo dňa 21.04.2015, ktoré prešli aj testom ústavnosti, pretože ústavnú sťažnosť podanú proti nim Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. III. ÚS 194/2015 zo dňa 12.04.2016 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože dospel k záveru, že „odôvodnenie napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu nevybočuje z medzí ústavnej udržateľnosti, je z tohto pohľadu akceptovateľné, pričom prekročenie právomoci najvyššieho súdu pri vydaní napadnutého rozhodnutia ústavný súd nezistil“; ďalej pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8MCdo/13/2014 zo dňa 28.05.2015, ktorý tiež prešiel testom ústavnosti, pretože ústavnú sťažnosť podanú proti nemu Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. II. ÚS 729/2015 zo dňa 04.11.2015 odmietol ako zjavne neopodstatnenú; ďalej pozri aj rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/17/2014 zo dňa 26.11.2015 a sp. zn. 2MCdo/2/2015 zo dňa 29.02.2016 ako aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/22/2016 zo dňa 26.05.2016); rozhodnutie najvyššieho súdu, na ktoré poukazoval v odvolaní žalobca (uznesenie sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013), bolo vydané pred účinnosťou zmeny ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto v dôsledku zmeny právnej úpravy nemohlo mať vplyv na právne posúdenie veci v prejednávanej spore. Uvedený postup je preto aj v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (článok 2 ods. 2 základných princípov Civilného sporového poriadku) a aplikácia ustanovenia § 52 ods. 2 posledná veta Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2015 spolu s ustanoveniami Občianskeho zákonníka o premlčaní je preto v prejednávanej spore správna.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalobca podané odvolanie vo vzťahu k premlčaniu obsahovo odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) nakoľko namietal jednak začiatok plynutia premlčacej doby a jednak dôvodnosť aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní; právne posúdenie veci vo vzťahu k dôvodnosti vznesenej námietky premlčania v prejednávanej spore však považuje odvolací súd za správne (body 4.5 a 4.6 odôvodnenia). Odvolací súd nezistil ani vytkanú vadu nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), z ktorého je dostatočne zrejmé, na základe akých skutočností dospel súd prvej inštancie k svojmu rozhodnutiu. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní uplatnil aj odvolací dôvod nesprávnych skutkových zistení na základe vykonaných dôkazov ohľadne nesprávne zistených celkových nákladov úveru a výšky RPMN (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.), jeho dôvodnosťou sa z hľadiska hospodárnosti konania odvolací súd v dôsledku premlčania uplatneného nároku nezaoberal. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní poukázal aj na ďalšie ustanovenia zakotvujúce odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, d/, e/ a g/ C.s.p.), tieto v obsahu odvolania žiadnym spôsobom konkrétne nešpecifikoval, preto sa nimi odvolací súd nad rozsah skúmania splnenia procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.) pri rozhodovaní o podanom odvolaní nezaoberal.

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (prvý výrok) ako vecne správne potvrdil.

8. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal aj výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania (druhý výrok) a dospel k záveru o nevyhnutnosti jeho zmeny podľa § 388 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie; súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. správne podľa výsledku konania priznal nárok na náhradu trov konania plne úspešnému žalovanému proti žalobcom v plnom rozsahu; nakoľko však vo výroku o trovách konania súd prvej inštancie nevyjadril povinnosť

plnenia, zostal výrok o trovách konania v tejto podobe nevykonateľný (pozri aj bod 9 odôvodnenia); preto bolo podľa názoru odvolacieho súdu nevyhnutné tento výrok z formálnych dôvodov zmeniť a uložiť žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie do povinnosti ich náhrady. O samotnej výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).